

II. Rákóci Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Képzési szint		Tagozat		Tanév/félév	
BSc, MSc		Nappali, levelező		2022/2023 tanév, 2. félév	

Tantárgyleírás

A tantárgy címe	Mezőgazdasági alapismeretek
Tanszék	Biológia és Kémia Tanszék
Képzési program	014 Középfokú oktatás (Biológia)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus: választható Kreditérték: 4 (120 óra) Előadás: 20 óra Szeminárium/gyakorlat: 10 óra Önálló munka: 90 óra
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Dr. Komonyi Éva, PhD, docens; komonyi.eva@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	A Mezőgazdasági alapismeretek tantárgy biológiai és ökológiai alapismeretekre támaszkodik.
A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei	A Mezőgazdasági alapismeretek tantárgyat a hallgatók az 1. szemeszterben választhatják. A tantárgy célja: Megismertetni a hallgatókkal a szántóföldi-, és kertészeti növénytermesztés, valamint az állattenyésztés mellékágazatait, azok sajátosságait és eszközeit. Bemutatni - az agrár-környezetvédelmi törekvéseknek megfelelően - a prioritást élvező természetszerű és ökológiai gazdálkodás legfontosabb szempontjait. A tantárgy főbb témakörei: 1. A mezőgazdasági termelés feladata és jelentősége. 2. A mezőgazdasági termelést meghatározó környezeti (ökológiai) tényezők és szerepük a termelésben. 3. A talajok fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságai. 4. A mezőgazdasági hasznosítás szempontjából legfontosabb talajtípusok. 5. A talajművelési rendszerek és azok alapelvei. 6. A talajművelés eszközei és az általuk végzett munka. 7. Talajművelési rendszerek. A talajkímélő talajművelés alapjai. 8. A talajok leromlásának okai és a talajjavítás módszerei. 9. Gyomok, kártevők és kórokozók. A védelem integrált alapelvei. 10. Tápanyag-gazdálkodás. A tápanyag-utánpótlást meghatározó tényezők.

	11. Vetésváltás. Az elővetemény hatása a talajok termékenységére és a következő év termésére. 12. Legfontosabb szántóföldi növényeink általános jellemzése. 13. A szántóföldi növények jelentősége, vetése, ápolása, betakarítása 14. A zöldségtermesztés jelentősége. A zöldségnövények csoportosítása, szaporítási módok, termesztésének sajátosságai. 15. A gyümölcsstermesztés jelentősége. A gyümölcsfajok csoportosítása, a szaporítás módjai, termesztésének sajátosságai. 16. A szőlőtermesztés jelentősége, szaporítási módjai, termesztésének sajátosságai. 17. Az állattartás fontosabb ágazatai. A gazdasági állatok tartása és takarmányozása. 18. A természetszerű, ökológiai szemléletű gazdálkodás lehetőségei, szerepe és legfontosabb szempontjai. Az oktatás eredményei – kompetenciák. Tantárgyi kompetenciák. A hallgatónak ismerni kell: - a mezőgazdasági termelést meghatározó ökológiai tényezőket; - a mezőgazdasági ágazatokban használatos korszerű technológiákat; - a környezet és a mezőgazdasági termelés egymásra hatását; - a talajkímélő talajművelési rendszereket és a talajerő-gazdálkodás főbb aspektusait; - a talajok leromlásának okait és a talajjavítási eljárásokat - az öntözés jelentőségét és az öntözési módokat; - a növényeket veszélyeztető kártevők, kórokozók; gyomnövények elleni integrált védekezés módszereit; - a termés betakarítási és tárolási technológiákat; - az állattartás és növénytermesztés összefüggéseit; - az állattartási módokat és takarmányozási rendszereket; - az ökológiai gazdálkodás követelményeit és alapelveit. Szakmai kompetenciák. A tantárgy követelményeinek elsajátítása után a hallgatónak: - tudnia kell kiválasztani a mezőgazdasági termelés megfelelő ökológiai feltételeit; - tudnia kell meghatározni a megfelelő tápanyag mennyiséget és az utánpótlás módszerét; - ismerni a hazai mezőgazdasági problémáit, a problémák megoldásának lehetőségeit; - tudnia kell értékelni az időjárási és talajtényezők szerepét a növények életében; - tudnia kell kiválasztani a talajok legmegfelelőbb meliorizációs módszereit; - kiválasztani és alkalmazni a legfontosabb növényápolási eljárásokat; - tudnia kell kiválasztani a környezetkímélő növénytermesztési és állattartási módokat; - alkalmazni a természetszerű és ökológiai gazdálkodás legfontosabb módszereit. További általános képességgel kell rendelkezniük: - A megszerzett tudás gyakorlatban történő alkalmazása. - A tudományos és módszertani szakirodalomból származó elméleti ismeretek alkalmazása a gyakorlatban. - A tantárgy ismeretanyagának felhasználása a szakmai tevékenység és a hétköznapiak során.
--	---

	- Képesség további tanulásra és a modern ismeretek elsajátítására, azok gyakorlati felhasználására.																																	
A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei	A tantárgy tartalma három nagyobb modulra van bontva, melyek gyakorlatilag megegyeznek a tantárgy fő részeivel: 1. A mezőgazdaság fő ágazatai. Az ökológiai tényezők szerepe a mezőgazdasági termelésben. 2. A talajművelés és növénytermesztés alapjai. 3. Az állattartás ágazatai és alapjai. Modulonkénti számonkérés: Minden modulért a diák modulzáró osztályzatot kap. Ennek kiállítása a modulzáró <i>dolgozatok és a szemináriumi foglalkozások jegyei alapján történik.</i> A szemináriumi foglalkozásokkal szemben támasztott követelmények: a szemináriumi témákat ppt formátumban kell elkészíteni és prezentálni az órán (10-15 percben) legalább 20-30 dia. Fő szempontok: tartalom, szemléltetés, önállóság, hiteles irodalmi forrás feltüntetése. A munkák értékelése 5 pontos skálán történik. A félév alatt megszerezhető 100 pontból legalább 60-at kell összegyűjteni. A félév alatt összegyűjtött pontok száma beszámít a beszámolóba. <table><tr><td colspan="3">modulzáró dolgozatok</td><td>szemináriumi foglalkozás (kiselőadás)</td><td rowspan="2">Beszámoló</td></tr><tr><td>1.tartalmi modul</td><td>2.tartalmi modul</td><td>3.tartalmi modul</td><td rowspan="2">40</td></tr><tr><td>20</td><td>20</td><td>20</td><td>100</td></tr></table> Az értékelés a nemzeti négyponthoz, ill. a nemzetközi 100 pontos ECTS skála segítségével történik. <table><tr><td>Tanulmányi összpontszám</td><td>ECTS osztályzat</td><td>Osztályzat a nemzeti skála szerint</td></tr><tr><td>90 – 100</td><td>A</td><td rowspan="5">megfelelt</td></tr><tr><td>82-89</td><td>B</td></tr><tr><td>75-81</td><td>C</td></tr><tr><td>64-74</td><td>D</td></tr><tr><td>60-63</td><td>E</td></tr><tr><td>35-59</td><td>FX</td><td>nem felelt meg a pótbeszámoló lehetőségével</td></tr><tr><td>0-34</td><td>F</td><td>nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével</td></tr></table>	modulzáró dolgozatok			szemináriumi foglalkozás (kiselőadás)	Beszámoló	1.tartalmi modul	2.tartalmi modul	3.tartalmi modul	40	20	20	20	100	Tanulmányi összpontszám	ECTS osztályzat	Osztályzat a nemzeti skála szerint	90 – 100	A	megfelelt	82-89	B	75-81	C	64-74	D	60-63	E	35-59	FX	nem felelt meg a pótbeszámoló lehetőségével	0-34	F	nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével
modulzáró dolgozatok			szemináriumi foglalkozás (kiselőadás)	Beszámoló																														
1.tartalmi modul	2.tartalmi modul	3.tartalmi modul	40																															
20	20	20		100																														
Tanulmányi összpontszám	ECTS osztályzat	Osztályzat a nemzeti skála szerint																																
90 – 100	A	megfelelt																																
82-89	B																																	
75-81	C																																	
64-74	D																																	
60-63	E																																	
35-59	FX	nem felelt meg a pótbeszámoló lehetőségével																																
0-34	F	nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével																																
A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények	Az elméleti és szemináriumi foglalkozások az órarendnek megfelelően a tanszék szaktermeiben kerülnek megtartásra. Az oktatás során alkalmazott didaktikai módszerek: az elméleti tananyag átadása előadásokon multimédiás eszközök felhasználásával, problematizálás, párbeszéd, frontális ismeretközlés formájában történik.																																	

	A szemináriumi foglalkozások (hallgatók rövid előadásai) a megadott témáknak megfelelően ppt prezentációval történnek. A prezentációkat megvitatás követi. Az önálló munkák során a hallgatók az elméleti tananyag kijelölt fejezeteit dolgozzák fel és tanulják meg irodalmi forrásokból és az előadások jegyzetéből.
A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok	1. Birkás, M. (szerk.)(2006): Földművelés és földhasználat. Mezőgazda Kiadó, Budapest. 2. Fülek, Gy. (szerk.) (1999): Tápanyag-gazdálkodás. Mezőgazda Kiadó, Budapest. 3. Hajós László: Mezőgazdasági alapismeretek. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó Kft., 1993. 4. Hodossi S.,- Kovács A.-Terbe I.(2004): Zöldségtermesztés szabadföldön, Mezőgazda KFT, Budapest. 5. Horn Péter (1995): Állattenyésztés I., II., Mezőgazda Kiadó, Budapest. 6. Márton András „Méhészet” Budapest 1999. 7. Oszipcsuk S. O. – Doros J. M. (2001): Сучасний стан сільськогосподарських угідь України та заходи його поліпшення. Інститут землеустрою УААН, м.Київ, Київське управління земельних ресурсів. 8. Soltész Miklós (1997): Integrált gyümölcstermesztés. Mezőgazda Kiadó, Budapest. 9. Stefanovics Pál - Filep György: Talajtan. Mezőgazda Kiadó, Bp., 1999. 10. Zasztavnyij F.D.: Ukrajna természeti földrajza. Szvit Kiadó, Lviv, 2004. 11. Дудник М. О. та інші.(1999): Виноградарство. Київ, <i>Урожай</i> . 12. Полупан М.І. – Соловей В.Б. – Величко В. А.: Класифікація ґрунтів України. “Аграрна наука”, Київ, 2005. 13. Польський Б.М., Стебленко М.І., Чмир Р.Д.: Основи сільського господарства, 1991. 14. Томашівський З. М. Меліоративне землеробство. Львів, 1996.–320с Komonyi Éva: A szemináriumok levezetésének módszertana Mezőgazdasági alapismeretekből. (segédanyag, a főiskola belső hálózata) Komonyi Éva: Segédlet az önálló munkák elvégzéséhez Mezőgazdasági alapismeretekből. (segédanyag, a főiskola belső hálózata) Komonyi Éva (2017): Segédlet (útmutató) a házi dolgozatok elkészítéséhez levelező tagozaton tanulók részére. (segédanyag, a főiskola belső hálózata) Komonyi Éva (2006): Ökológiai alapismeretek. Főiskolai jegyzet. Ungvár, PoliPrint. Komonyi Éva (2013): Mezőgazdasági alapismeretek. Főiskolai jegyzet. Ungvár, „Líra” Poligráfcentrum. Komonyi Éva: Az előadások ppt. formátumú prezentációi (a főiskola belső hálózata).